

Sygn. akt I C 938/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Aleksandra Pisera

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **Gminy Z. – Gminnego Zakładu (...) z siedzibą w D. W.**

przeciwko **A. M.**

o zapłatę

1. zasądza od A. M. na rzecz Gminy Z. – Gminnego Zakładu (...) z siedzibą w D. W. kwotę 483,11 (czteryście osiemdziesiąt trzy 11/100) złote z odsetkami ustawowymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. nie obciąża pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 938/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 lutego 2015 r. Gmina Z. – Gminny Zakład (...) z siedzibą w D. wystąpiła o zasądzenie od B. M., J. M.

i A. M. solidarnie kwoty 483,11 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, z tytułu braku zapłaty za dostarczoną przez powoda wodę i opłat abonamentowych w okresie od 15 czerwca 2012 r. do 18 grudnia 2014 r. (dzień odcięcia wody pozwanym). Powód skapitalizował odsetki, które na dzień wniesienia pozwu wyniosły 99,13 zł. Z faktury VAT nr (...) powód dochodzi tylko ceny 39,12 zł, gdyż kwotę 10,22 zł z ceny rozliczył.

(pozew – k. 3-6)

Pismem z dnia 29 października 2015 r. powód sprecyzował, że roszczenie powoda dotyczy poboru wody z przyłącza znajdującego się przy ul. (...) i zamontowanego w dniu 14 czerwca 2012 r. licznika nr (...).

(pismo powoda – k. 36)

Na terminie rozprawy w dniu 30 listopada 2015 r. powód cofnął powództwo względem B. M. i J. M. ze zrzeczeniem się roszczenia. Pozwana A. M. pozostawiła powództwo do uznania Sądu.

(protokół rozprawy – k. 40-40v)

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2016 r. Sąd umorzył postępowanie względem B. M. i J. M..

(postanowienie – k. 56)

Na ostatnim terminie rozprawy 22 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powoda poparł powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, a pozwana A. M. wniosła o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy – k. 65-65v)

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny:

A. M., J. M. i B. M. są współwłaścicielami nieruchomości położonej w miejscowości U. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą numer (...). A. M. z mężem i dziećmi oraz jej rodzice J. M. i B. M. zamieszkiwali na tej nieruchomości. Jedna część domu - zajmowana przez J. M. i B. M. - adresowana była przy ul. (...), zaś część domu zajmowana przez A. M. przy ul. (...). Obie części domu miały dwa odrębne punkty poboru wody oraz założone osobne liczniki na wodę.

(przesłuchanie pozwanej – k. 65v w zw. z k. 40v wyjaśnień informacyjnych, odpis z księgi wieczystej – k. 5-5v załączonych akt I Ns 1213/14)

W dniu 11 października 1995 r. Gminne Przedsiębiorstwo (...) w Z. zawarło umowę sprzedaży wody do nieruchomości położonej w U., ul. (...).

W umowie wskazano jako odbiorców: B. M., A. M. i J. M..

(kopia umowy dostawy – k. 8-8v)

14 czerwca 2012 r. założone zostały nowe liczniki wody przy obu ujęciach wody, tj. przy ul. (...) i przy ul. (...). Po zainstalowaniu nowego licznika do domu przy ul. (...) dostarczana była przez Gminny Zakład (...) w D. W. woda i następował jej odbiór.

(bezsporne)

W dacie zawarcia umowy z Gminnym Przedsiębiorstwem (...) w Z. z 1995 r. A. M. była małoletnia. W czerwcu 2012 r. była już pełnoletnia, mieszkała pod adresem U., ul. (...) i korzystała tam z wody.

(przesłuchanie pozwanej – k. 65v)

18 grudnia 2013 r. A. M. wyprowadziła się z przedmiotowej nieruchomości i przeniósła się do teściowej do miejscowości K..

(przesłuchanie pozwanej – k. 65v w zw. z k. 40v wyjaśnień informacyjnych, k. 65v)

Po wyprowadzce A. M. woda nadal była dostarczana do posesji przy ul. (...) i następował jej pobór.

(bezsporne)

Pismem z dnia 17 października 2014 r., doręczonym 22 października 2014 r., powód wezwał A. M. i B. M. do zapłaty zaległości w opłatach za wodę dostarczaną do domu przy ul. (...).

(kopia wezwania – k. 21, kopia zwrotnego potwierdzenia odbioru – k. 22v)

W dniu 18 grudnia 2014 r. Gminny Zakład (...) dokonał odcięcia przyłącza wodociągowego do budynku położonego na ul. (...) z uwagi na nieuregulowanie płatności za wodę.

(kopia protokołu – k. 9)

Łączna kwota zadłużenia za okres od 15 czerwca 2012 r. do 18 grudnia 2014 r. wyniosła 383,98 zł z tytułu należności głównej (za wodę i opłatę abonamentową).

(lista nierozliczonych płatności – k. 10, duplikaty faktur VAT – k. 11-20)

A. M. mieszka wraz z mężem i trójką dzieci u teściowej. Utrzymują się z prac dorywczych (500-600 zł miesięcznie) oraz ze świadczeń z opieki społecznej (ok. 300 zł miesięcznie). Pozwana jest bezrobotna bez prawa do zasiłku.

(przesłuchanie pozwanej – k. 65v)

Oceniając zgromadzone w sprawie dowody należało wskazać, iż pozwana A. M. nie udowodniła, iż przekazała rodzicom pieniądze na poczet zapłaty za wodę.

Na rozprawie z dnia 22 kwietnia 2016 r. przedstawiła jedynie potwierdzenia przelewu na konto rodziców za telefon i telewizję. Z dowodu tego nie można jednakże wywodzić, iż pozwana przekazywała rodzicom pieniądze także za wodę. Mogła przy tym złożyć wyciąg z rachunku bankowego na wskazaną okoliczność. Niewiarygodne były przy tym tłumaczenia pozwanej, iż nie wpłacała należności bezpośrednio na rachunek Gminy, gdyż nie pozwalali jej na to rodzice. Pozwana była już wówczas osobą dorosłą, posiadającą własną rodzinę i gospodarstwo domowe.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Stosownie do art. 535 § 1 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Jak stanowi art. 555 k.c., przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii, praw oraz wody.

W niniejszej sprawie roszczenie strony powodowej dotyczy nieuregulowanych należności za wodę dostarczoną do obiektu mieszczącego się pod adresem U.,

ul. (...) za okres od 15 czerwca 2012 r. do 18 grudnia 2014 r. A. M. jest współwłaścicielką wraz z rodzicami nieruchomości, z której faktycznie wyodrębnione były dwie posesje oznaczone odrębnymi adresami – ul. (...) i ul. (...).

W okresie

od 1 września 2009 r. do 18 grudnia 2013 r. na części powyższej nieruchomości oznaczonej adresem K. 6A mieszkała A. M.. W dacie zainstalowania nowego licznika poboru wody, tj. 14 czerwca 2012 r., pozwana była pełnoletnia i zamieszkiwała na tej posesji. Od 15 czerwca 2014 r. do 18 grudnia 2014 r. następowała dostawa wody na tę posesję i jej odbiór potwierdzony odczytami licznika, wobec czego należało przyjąć, iż umowa o dostawę wody została zawarta pomiędzy powodem i pozwaną w sposób dorozumiany (per facta concludentia). Dla zawarcia umowy o dostawę wody nie jest bowiem wymagana żadna forma szczególna. Skoro Gminny Zakład (...) dostarczał wodę do miejsca zamieszkania pozwanej, a pozwana korzystała z niej, należy uznać, iż strony zawarły umowę sprzedaży wody. W dniu 18 grudnia 2013 r. pozwana opuściła przedmiotową nieruchomość, jednakże nadal odpowiadała za zużycie wody, jako strona umowy i współwłaściciel nieruchomości. Jeśli nawet kto inny używał wodę z przedmiotowego punktu poboru, to czynione to było

na ryzyko i szkodę pozwanej, a nie zakładu gminnego. Pozwana, jako strona umowy

i współwłaściciel nieruchomości, winna była zabezpieczyć ujęcie przed nieuprawnionym użyciem. Mogła również powiadomić Gminny Zakład (...) o wyprowadzce doprowadzając do odcięcia dopływu wody. Pozwana nie wykazała zaś, iż dokonała zapłaty

za wodę za okres objęty powództwem. Tym samym należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda całą dochodzoną kwotę 483,11 zł. Dodać przy tym należało, iż pozwana nie kwestionowała wysokości dochodzonej należności, a jej wysokość znajduje potwierdzenie

w złożonych fakturach.

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. oraz art. 482 k.c. Przy czym, mając na uwadze, iż wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w Kodeksie Cywilnym, niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015/1830) art. 481 k.c. otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Nadto, w dodanych § 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie, iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzytelność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy, bez żadnych ograniczeń.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 te same przepisy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Powyższe rozróżnienie odsetek zasądzonych w wyroku jest tym bardziej uzasadnione, iż do 31 grudnia 2015 roku Kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 roku funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek począwszy od dnia wytoczenia powództwa do dnia 31 grudnia 2015 roku (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych w art. 481 k.c. w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 roku, które wynosiły 8 % rocznie, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c. w aktualnym brzmieniu, które wynoszą obecnie 7 % w skali roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. (V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie pozwana A. M. znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Wobec tego Sąd uznał, iż obciążenie pozwanej dodatkowo kosztami procesu wynoszącymi około 100 zł godziłoby w zasady słuszności.